

STRIP 2012

Zpravodaj Řízení letového provozu České republiky, s. p.

Řízení letového provozu
České republiky

ROČNÍK XIII

ČÍSLO 134

PROSINEC

*Hodně zdraví a spokojenosti
do roku 2013 přeje
všem zaměstnancům
redakce*

Vážené kolegyně a kolegové,
s končícím rokem přichází jako vždy období hodnocení a bilancování. Rok letošní byl v mnoha ohledech jiný než ty předcházející, i když jeho základem zůstává Vámi kvalitně odvedená práce, kterou je možno měřit v notoricky známých ukazatelích jako je bezpečnost, kapacita a všechny další možná kritéria efektivity. Není nutno na tomto malém prostoru vyjmenovávat jejich číselné vyjádření – shrnout jejich hodnocení je možné jednoduše tak, že není jedině, ve kterém bychom nedosáhli nadprůměrných výkonů.

To nové, co letošní rok přinesl, je zásadní změna postavení podniku v souvislosti se zahájením prvního referenčního období, které kromě jiného dále posiluje možnost porovnání s ostatními poskytovateli služeb řízení letového provozu a poskytuje nám jasnou zpětnou vazbu od našich zákazníků. Je pro mne potěšující, že i z těchto porovnání vychází naše hodnocení velmi pozitivně.

Viditelní jsme byli i na mezinárodní scéně a jako strategický partner španělské společnosti SAERCO jsme se začali spolupodílet na poskytování letištních služeb řízení letového provozu na prvním letišti Kanárských ostrovů – La Palma a pokračujeme v přípravě na převzetí letišť Lanzarote a Fuerteventura.

V oblasti komerčního rozvoje a rozšíření portfolia našich činností byla významná i akvizice Czech Airlines Training Centre (CATC) od Českého aeroholdingu. Začleněním Letecké školy ŘLP ČR, s. p., a CATC pod jeden subjekt jsme získali možnost poskytovat v této oblasti komplexní nabídku výcviku a výuky veškerého licencovaného personálu v civilním letectví a naplnili tak důležitý pilíř naší strategie. Výsledky podniku stojí na každodenní precizní práci a vysokém nasazení všech jeho zaměstnanců bez rozdílu. Hlavně díky nim má podnik silnou pozici na domácí i mezinárodní úrovni a je vnímán jako rodinné stříbro českého civilního letectví, na které může být hrdý.

Těším se na nové výzvy a spolupráci s Vámi všemi a k tomu si Vám dovoluji popřát hlavně zdraví a úspěchy v osobním i pracovním životě.

Jan Klas, generální ředitel

ŘLP ČR úspěšné ve Španělsku

Úspěšným provozním přechodem a ukončením souvisejícího státního dozoru byl 21. 11. 2012 v rámci probíhající liberaliza-

ce letecké dopravy ve Španělsku završen proces převodu **poskytování letových provozních služeb na letišti Kanárských ost-**

Pracovní výročí zaměstnanců ŘLP ČR, s. p.

V prosinci 2012 oslaví kulaté výročí nepřetržitého pracovního poměru u ŘLP ČR, s. p., tyto zaměstnanci:

Holobradý Ivan, Ing., supervizor na TS II – DPRO/ATMS/LTS/CADIN 15 let
Kocourová Jitka, JUDr., metodický pracovník – DPERFIN/PS 20 let
Machovský Zdeněk, Ing., instruktor simulátoru – DPRO/SONS/ACC/IFR 20 let

Rýdlová Milena, VOR – DPLR/OPVZ 20 let
Pokorný Jiří, pracovník údržby ZLT II – DPRO/ATMS/RIS/Písek 25 let
Žák Zdeněk, technický dohled II – DPRO/ATMS/LTS/TCOM 30 let
Lacina Václav, dispečer FIC – DPRO/SONS/ACC/FIC 35 let
Jubilantům srdečně blahopřejeme!
Redakce

rovů v La Palmě. Státní společnost AENA Airports předala kompletně poskytování těchto služeb na základě výběrového řízení soukromé společnosti SAERCO, v níž má ŘLP ČR, s. p., jako strategický partner dvacetiprocentní podíl.

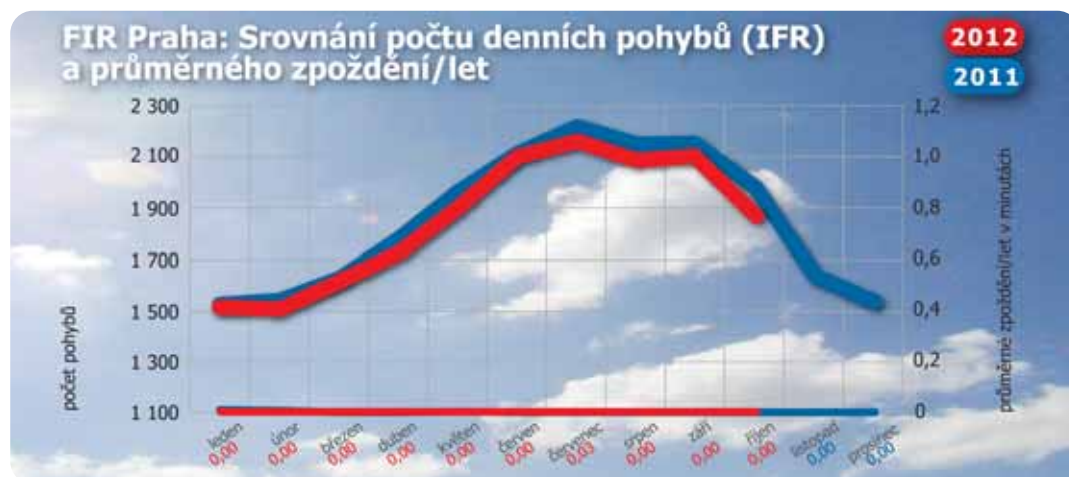
SAERCO je první soukromou společností ve Španělsku, která obdržela certifikát Státní společnosti pro leteckou bezpečnost (AESA) opravňující ji zajišťovat služby leteckého provozu. ŘLP v rámci strategického partnerství plní roli technického, výcvikového a odborného partnera a aktivně se podílí i na naplňování ostatních provozních požadavků.

„Být aktivním účastníkem liberalizace služeb řízení letového provozu ve Španělsku je oceněním profesionality a kvality služeb, které je ŘLP ČR, s. p., spolu se svými strategickými partnery schopno dlouhodobě poskytovat a garantovat,“ uvedl při této příležitosti Ing. Jan Klas, generální ředitel ŘLP ČR, s. p.

Z tiskové zprávy ŘLP

Statistiky provozu

říjen 2012/2011

Počet pohybů na letištích – Česká republika												
	Praha			Brno			Ostrava			Karlovy Vary		
	2011	2012	v %	2011	2012	v %	2011	2012	v %	2011	2012	v %
říjen	13 121	11 267	-14,1	2 666	2 160	-19,0	1 182	1 109	-6,2	552	747	+35,3

Počet pohybů (IFR) ve FIR Praha			Nárůst provozu v %		Průměrné zpoždění na let v min.	
2011	2012		2011	2012	2011	2012
říjen	61 155	57 797	-5,5	12/11	0,00	0,00

Statistiky provozu

Počet pohybů na
 Letišti Václava Havla Praha
ŘÍJEN 2012/2011
 Zdroj: AI

2011	2012
celkový počet	
13 121	11 267
nejvyšší počet/den	
(13. 10.)	(5. 10.)
524	430
nejvyšší počet/hod.	
(3. 10.)	(9. 10.)
49	34

Počet pohybů ve FIR Praha
ŘÍJEN 2012/2011 (IFR)
 Zdroj: AI

2011	2012
celkový počet	
61 155	57 797
nejvyšší počet/den	
(13. 10.)	(12. 10.)
2 133	2 085
nejvyšší počet/hod.	
(27. 10.)	(12. 10.)
164	159

Transformace LIS na management leteckých informací

Ing. Marek Dočkal se stal 1. července 2012 vedoucím Střediska letecké informační služby. V Řízení letového provozu České republiky je ale již od roku 1998.

Můžete nám popsat vaši cestu k pozici vedoucího Střediska letecké informační služby?

Začal jsem jako vedoucí Oddělení kartografie, což je jedno z oddělení Letecké informační služby. Po třech a půl letech jsem přešel na Divizi plánování a rozvoje letových navigačních služeb do funkce metodika. Zde jsem měl za úkol vést projekty spojené především s Leteckou informační službou. Postupně jsem začal pracovat i na projektech týkajících se ohlašovéní letových provozních služeb, záchranného koordinacího střediska a geografického informačního systému.

Jak jste se vůbec dostal k letectví?

V mém případě je to ten příběh s kosmickým snem. Nejdřív jsem chtěl být kosmonautem, pak stíhačem. Protože mi osud úplně v těchto mých záměrech nepřál (☺) a naskytly se jiné příležitosti, orientoval jsem se spíš na provozně technickou stránku létání. Od kniplu jsem se ale úplně zahnat nenechal a nakonec jsem se přeci jen stal alespoň soukromým pilotem.

Můžete nám popsat, jak vypadá normální pracovní den vedoucího Letecké informační služby?

Na tuto otázku nedokážu odpovědět. Za tu krátkou chvíli, co jsem v pozici vedoucího Letecké informační služby, snad nebyly dva dny stejné, takže nevím, jestli už jsem zažil normální pracovní den. ☺ Každopádně mě těší, že zatím je každý den jiný.

Dočetla jsem se, že jste i lektorem v kurzech FTO ŘLP ČR, s. p. Na co se specializujete?

Nejsou to jen kurzy FTO, ale obecně kurzy pořádané Leteckou školou ŘLP ČR, s. p. Jde o předměty související s leteckou informační službou. V kurzech pro zahraniční studenty do těchto lekcí spa-

dají i základy letového plánu a zpráv souvisejících.

Letecká informační služba se skládá z mnoha oddělení. Můžete nám ve zkratce vysvětlit, co je hlavní činností? A co mají jednotlivá oddělení na starost?

Hlavní činností Letecké informační služby je zajistit výměnu leteckých informací. Na jedné straně je zdrojem oficiálních informací z území České republiky a na druhé straně přijímá informace publikované leteckými informačními službami z různých konců světa. Publikované události mají rozdílnou povahu. Někdy je důležitá jejich rychlá distribuce, jindy je zase potřeba seznámit všechny s plánovanou změnou v dostatečném předstihu. Oddělení mezinárodní kanceláře NOTAM má na starosti vydávání zpráv, které musí být rychle distribuovány, nebo zpráv, které platí jen krátkou dobu. Oddělení leteckých publikací připravuje veškeré textové dokumenty. Oddělení kartografie vytváří letecké mapy. Reprografické a distribuční oddělení zajišťuje tisk papírových produktů, výrobu CD s produkty letecké informační služby a distribuci zákazníkům.

Máte nějaké novinky na některém z vašich oddělení?

Novinek je víc, a tak bych na nějakou nerad zapomněl. V oblasti zlepšení služeb pro externí zákazníky je to rozšiřování funkcí aplikace AisView, kde v letošním roce přibyla možnost zaslání podkladů pro NOTAM na navigační výstrahy a žádosti o vytvoření omezeného prostoru. Určitě sem patří také certifikace a plný provoz IBS, což je integrované zařízení pro předletovou přípravu pilotů, a nový vzhled webových stránek Letecké informační služby.

Směřem k interním zákazníkům je to pak rozšiřování dat, které jsou předávány v elektronické formě. I když je po nahrání dat do databází cílových systémů potřebné ještě další zpracování, snižuje se tím pracovní a možnost chyby na straně zákazníka.

Kolik lidí pracuje na LIS?

V současné době na Letecké informační službě pracuje třicet sedm lidí. Polovina z nich je na Oddělení mezinárodní kancelář NOTAM, protože se jedná o směnné pracoviště.

Díky rozmachu internetu jsou letecké informace dnes mnohem dostupnější.

Je možné říci, že jsou na vašem webu veškeré dostupné informace. Jak tomu bylo dříve, kdy ještě nebyl internet? Kdybyste měl LIS srovnat dnes a před dvaceti lety?

Vliv internetu na náš obor je stejný jako u mnoha jiných oborů. Vše je mnohem dostupnější, rychlejší. Na druhou stranu si uživatelé musí dávat větší pozor na původ informací a jejich aktuálnost. Jinými slovy, na internetu lze najít vše, ale ne vždy to musí být pravda. A srovnání dneška a doby před dvaceti lety? Tenkrát se vše

odvíjelo především od papíru. Dnes se vše dělá elektronicky.

Musím se vás zeptat, jaký je váš momentální vztah k letectví?

Pořád pozitivní. ☺ Jsem rád, že mi moje práce umožňuje potkávat lidi ze všech odvětví letectví. Od nadšenců, kteří se pohybují na všem možném, co se udrží ve vzduchu, přes civilní a vojenské profesionály až po provozovatele pro nás piloty děsivých bezpilotních prostředků.

Jaké máte profesní plány do budoucna?

Na půdě ICAO právě probíhá definování nového konceptu poskytování leteckých informací. Oficiálně se tato změna nazývá transformace letecké informační služby na management leteckých informací. Rád bych se i nadále aktivně účastnil tvorby celého konceptu na mezinárodní úrovni a jeho implementaci v České republice. Chtěl bych, aby Letecká informační služba byla i nadále pozitivně vnímána zákazníky uvnitř i vně ŘLP ČR, s. p.

A vaše osobní plány pro nejbližší i vzdálenější období?

Mám dvě malé dcery. Budu se snažit, aby se mi dařilo i v tomto projektu.

Dá se říci, že byste svoji práci za nic na světě nevyměnili?

Možná to zní nedůvěryhodně, ale teď to tak opravdu je.

Blíží se Vánoce. Co byste rád popíjal ŘLP ČR, s. p.?

Od Ježíška si většinou přejeme to, co sami neumíme zařídit. Využil bych této příležitosti a popíjal ŘLP ČR, s. p., aby se podařilo zvrátit současný negativní trend a došlo k oživení letectví v Evropě.

Děkuji za rozhovor.

DOMINIKA VRKOTOVÁ

Foto: MICHAEL SEDLÁČEK

curriculum vitae

Ing. MAREK DOČKAL

narozen: 1. 5. 1975

rodina: ženatý, dvě dcery, 3 a 5 let

vzdělání: vysokoškolské, VUT Brno,

Fakulta strojní, Letecký ústav

volný čas: rodina, létání a alespoň

trochu pohybu

oblíbený sport: letectví

oblíbený film: Forrest Gump

oblíbený spisovatel: Douglas Noël

Adams

oblíbená hudební skupina: podle

nálady, někdy Česká filharmonie,

jindy INXS

Objektiv

V pondělí 3. prosince proběhla ve druhém patře administrativní budovy IATOC v Jenči slavnostní vernisáž putovní výstavy fotosoutěže zaměstnanců ŘLP „31“. Autorům nejlepších snímků XI. ročníku předal diplom a poukázky na odběr fotografického zboží v celkové hodnotě 14 000 korun vedoucí oddělení vnějších vztahů Richard Klíma. Ocenění byli **Jan Mikyna, DPRO, Tomáš Tržický, ÚSMP a Stanislav Černý, DPERFIN.**

mis

Dne 29. listopadu 2012 se v prostorách nejlepší kancelářské budovy světa Main Point v Karlíně konalo setkání sdružení **Czech top 100** při příležitosti vyhlášení nejlepších výročních zpráv a firemních časopisů za rok 2011. Výroční zpráva našeho podniku se v žebříčku umístila na 20. místě z celkového počtu 50 hodnocených firem.

NWT

Aktuálně

Cílem soutěže „**Českých 100 Nejlepších**“ je v celonárodním měřítku nalézt, vybrat, zviditelnit a veřejně slavnostním způsobem ocenit české (v ČR zaregistrované) firmy, podniky či společnosti z co nejširšího spektra ekonomických aktivit, které dosahují vynikajících, mimořádných anebo pozitivně pozoruhodných výsledků.

Systém vyhodnocení a stanovení pořadí „Českých 100 Nejlepších“ v maximální míře využívá konkrétní znalosti širokého okruhu vybraných odborníků. Nominace by proto měly vycházet z osobních znalostí, zážitků či zkušeností z období posledních dvanácti měsíců získaných jak při profesionální činnosti (to především), tak i ze soukromých kontaktů s nejrůznějšími hospodářskými subjekty.

V ročníku 2012 se ŘLP ČR, s. p., umístil na 37. místě a byl vybrán mezi šest nejlepších podnikatelských subjektů v oborové kategorii „Invence – export – zisk“.

rkf

Nejlepší aplikace pro satelitní navigaci

Vítězem soutěže oceňující projekty zaměřené na využití družicových navigačních systémů v praxi se stala brněnská společnost GINA Software za aplikaci umožňující sdílení informací o poloze, navigaci v terénu a týmovou komunikaci v reálném čase. Druhá skončila španělská společnost PanamNav s projektem umožňujícím rozpoznávání a vzájemnou komunikaci vozidla s jinými vozidly v okolí. Třetí místo získaly firmy Techniserv, Letiště Praha a **Řízení letového provozu** za bezpečnostní navigační systém určený pro letiště.

mis

Vánoční charitativní sbírka... ...aneb jak jsme na tom byli v loňském roce

Tak tu máme opět informace o naší sbírce, a tím i o dvou organizacích, na které se při výběru, kam s penězi, usmálo štěstí. Celkem se na účtu Nadace Divoké husy sešlo skvělých 49 500,- Kč. Část jich obdržel Statek Vlčkovice, o. p. s. Peníze použili na instalaci radiátorů a podlah do bytu určenému sociálně znevýhodněným. Druhou část dostala Textilní dílna Gawain. Ta použila peníze na nákup materiálu – ovčí vlny Merino, přírodních barev na vlnu, bavlny na tkaní – a na kurz pro své klienty – výroba a modistika klobouků.

A pro zvědavce pár slov o těchto organizacích:

Textilní dílna Gawain je neziskové občanské sdružení, které v roce 2002 založili studenti Akademie sociálního umění Tabor v Praze. Dílna vznikla z nedostatku možností pracovního a společenského uplatnění lidí se zdravotním postižením a zároveň z velké chuti lidem přiblížit zapomenuté rukodělné textilní řemeslo. Hlavním cílem dílny Gawain je poskytování sociální služby – sociální rehabilitace pro dospělé lidi s mentálním či fyzickým postižením. Práce v dílně pomáhá klientům rozvíjet pracovní schopnosti a návyky během řemeslné práce, zvýšit jejich šanci žít běžný život ve své komunitě jako ostatní lidé, zlepšit dovednosti péče o vlastní osobu a soběstačnost. Náplní práce je zpracování ovčí vlny. Dílna odebírá vlnu od českých chovatelů ovčí a tu pak klienti společně perou, cupují, češou, barví a dále zpracovávají. Na kolovrátku i tkaním, nebo ji filcují. Výrobky prodávají v obchůdkách nebo na trzích a jarmarcích. Jednou týdně dílna zdarma nabízí klientům odpolední výtvarný kroužek, pravidelně 1x týdně nacvičuje integrační divadelní představení, které klienti hrají spolu se studenty Akademie sociálního umění Tabor a s dětmi z tanečního studia Mirabel. Dalšími uměleckými aktivitami je zpěv a hra na hudební nástroje (violoncella, flétny,

metalofon, muziko-terapeutické zvony). Dovršením společné práce jsou veřejná vystoupení. O letních prázdninách pořádají výtvarný pobyt pro klienty, na kterém se společně věnují výtvarným činnostem a prožitkovému hraní.

Statek Vlčkovice. Vize vybudovat na statku ve Vlčkovici chráněné bydlení vznikla už za doby studií zakladatelů o. p. s. Jana Čandy a Jana Počepického. Společně s několika spolužáky začali s prvními brigádami na restituovaném statku rodiny Počepických ve Vlčkovici. Z prvotních nepřilíš organizovaných akcí se postupně stávaly organizované brigády, ke kterým se přidávalo stále více lidí. V roce 2006 se zde uskutečnil se spoluprací s o. s. Podblanickem první festival, a zájem o dění na statku se ještě zvýšil. V roce 2007 už bylo jasné že vznikne samostatná organizace. Z řad dosavadních dobrovolníků vznikla pracovní skupina, která se založení věnovala. Statek Vlčkovice, o. p. s., vznikl 14. dubna 2008. Cílem organizace je poskytovat chráněné bydlení pro dospělé osoby s mentálním postižením a sociálním znevýhodněním a vybudovat v obci Vlčkovice turisticky zajímavou destinaci s obnoveným kulturním dědictvím.

EVA PELIKÁNOVÁ, DPRO/LIS/NOF, foto GAWAIN

CATC se představuje

V předcházejícím vydání jsme Vám představili Czech Airlines Training Centre (CATC) a přiblížili nejzajímavější aktivity v oblasti výcviku posádek, pozemních zaměstnanců a ostatních externích zákazníků.

Dnešní díl přináší detailní pohled na výcviková zařízení, která připravují jednotlivé zaměstnance leteckých společností k výkonu služby. Bezpečnost ve vzduchu začíná již důkladnou přípravou na zemi, a tak se nejprve zaměříme na kabinové тренаžéry, které jsou využívány k praktickému cvičení posádek letadel.

Píše se rok 1996 a mezi ČSA a firmou LETOV byla uzavřena smlouva, která se stala novým pilířem v dějinách výcviku posádek v České republice. Předmětem kupní smlouvy se stal „**Komplexní тренаžér kabiny cestujících letounu Boeing 737**“ (na snímku). Hodnota zakázky byla vyčíslena na 4 880 000 Kč, přičemž skutečný přínos tohoto kabinového тренаžéru nelze nikdy vyjádřit v číslech, ale především ve schopnostech každého, kdo se na palubách letadel podílí na zajištění bezpečnosti.

Cabin Emergency Evacuation Trainer (CEET B737) slouží posádkám letadel k nácviku běžných a nouzových postupů v kabině cestujících a v ostatních prostorách na palubě. Umožňuje provádět nácvik manipulace s hlavními vstupními dveřmi, včetně evakuačního skluzy, a s okenním nouzovým východem.

Je složen z trupu, nosného rámu, podlahy, podstavce, přístupových schodů a makety křídla. Zařízení je stacionární, bez možnosti simulace pohybu. Vnitřní vybavení je rozměrově podobné typu B737 a jeho součástí je imitace pilotní kabiny, palubní galley a kabiny cestujících, která disponuje 30 sedadly.

Jak už bylo zmíněno, CEET B737 je určen zejména pro nácvik nouzových situací, a proto se v zadní části kabiny nachází pracoviště instruktora, ze kterého lze pomocí kontrolního panelu simulovat například dým v kabině, požár na toaletě, zablokování dveří nouzového východu při evakuaci nebo vypadnutí kyslíkových masek.

Přestože flotila letadel B737 vzlétne ve službách Českých aerolinií v roce 2013 naposledy, kabinový тренаžér zůstane i nadále v prostorách CATC v ostrém provozu. Počítá se s jeho využitím pro externí zákazníky, přičemž bychom rádi vyšli vstříc i klientům, kteří provozují B737NG. S tím souvisí i naše plány na částečnou modernizaci tohoto jinak velmi oblíbeného výcvikového zařízení.

Vlakovou lodí mezi kabinovými тренаžéry CATC je bezesporu CEET A320, špičkový výrobek německé firmy TFC. Počínaje rokem 2007 jsme do pravidelného výcviku posádek ČSA zařadili praktické nácviky na palubě tohoto тренаžéru, který umožňuje simulovat jednotlivé fáze letu, včetně turbulence. Kabina je hydraulicky ovládána z pracoviště instruktora, jež se nachází uvnitř zařízení.

CEET A320 je vybaven věrnou imitací pilotní kabiny s funkčním nouzovým východem a některými dalšími ovládacími prvky. Dále pak kabinou cestujících s přesnými replikami dvojích dveří s funkcemi totožnými s těmi na palubě skutečného letadla a v neposlední řadě okenním nouzovým východem s navazující maketou křídla.

Kabina pojme až 41 osob, ale v praxi je obsazována přibližně polovina sedadel. Důvodem je limit počtu účastníků výcviku a rovněž váhová omezení zařízení v případě využití hydraulického ovládání.

Mezi základní nabízené simulace patří požár v kabině s výběrem až šesti míst možného vzniku, dýmové a zvukové efekty nebo několik variant nouzového přistání, kdy k reálnému pocitu napomáhá pohyb hydraulické základny kabinového тренаžéru.

Zcela věrohodný efekt přináší simulace náhlé dekomprese za letu. Stisknutím jediného tlačítka na dotykové obrazovce v kabině instruktora vypadnou všechny kyslíkové masky pro cestující. „Stroj“ přejde do fáze nouzového klesání, spustí se automatické hlášení a společně s imitací zvukových efektů a kondenzací vodní páry lze dosáhnout velmi reálných podmínek výcviku. Tento scénář je však realizován pouze při ostrém cvičení. Běžný účastník zážitkových seminářů a exkurzí se s dekompresí neseťká. Důvodem je značná časová náročnost potřebná pro reinstalaci masek.

Samotná cvičení jsou pro posádky velmi náročná. Součástí nouzových scénářů je rovněž nácvik evakuace letadla v časovém limitu 90 vteřin, ovládání nouzových východů nebo neméně důležitý nácvik správné komunikace v posádce.

CEET A320 si získal velkou oblibu také mezi filmovými štáby. Interiér, který lze jen obtížně rozlišit od paluby skutečného letadla, je často v objektivu profesionální kamery. Ať už se jedná o velké produkce nebo „pouhé“ třicetivteřinové reklamní spoty – vždy lze vyjít vstříc náročným požadavkům zákazníka, a úspěšně tak „oklamat“ oko filmového diváka.

RICHARD KUBELKA, CATC, foto PETR SOJKA, CATC

Elektrický pohonný

Ve Stripu červenec/srpen 2010 jsme v rubrice Co se děje na ruzyňském letišti informovali čtenáře o vývoji nové technologie WheelTug.

Nyní se bude Řízení letového provozu České republiky na základě Memoranda o spolupráci, které bylo uzavřeno se zástupci společnosti WheelTug plc., podílet jako partner v oblasti letových provozních služeb na zavádění této technologie.

WheelTug je patentovaný elektrický pohonný systém využívající vysoce výkonné elektrické motory, které budou integrovány do příďových kol letadla a zajistí plnou pohyblivost na zemi bez použití hlavních motorů letadla či tahačů na odbavovacích plochách a pojezdových drahách. WheelTug umožní pojiždění letadla s vypnutými hlavními motory z odbavovací plochy na vzletovou dráhu a po přistání od výjezdu z dráhy až k odbavovacímu stání.

Labyrint evropského pr

Často se setkáváme s názorem, že evropské právo je pro běžného smrtelníka neproniknutelným labyrintem, a to nejen s ohledem na aktuální rozsah zcela zásadních změn regulačního rámce EU v oblasti civilního letectví prakticky ve všech jeho oblastech. Rychlost a rozsah změn evropské legislativy jsou v současné době skutečně výjimečné a k orientaci bohužel nepřispívá ani způsob, jakým je toto právo uveřejňováno. Tím, že zejména nařízení jsou často v rychlém sledu a omezením rozsahu měněna dalšími nařízeními, a praktická konsolidovaná (úplná) znění jsou k dispozici až s jistým odstupem času, je někdy skutečně složité vývoj a změny právních dokumentů EU a jejich aktuální platná znění sledovat.

Úřad pro civilní letectví (ÚCL) má pochopitelně snahu uživatele tímto labyrintem provést, a proto na svých internetových stránkách v sekci Základní informace k nařízením EU (<http://www.caa.cz/legislativa/zakladni-informace-k-narizenim-eu>) pravidelně aktualizuje přehled nejdůležitějších dokumentů EU v oblasti civilního letectví. V nedávné době došlo ke zřejmějšímu těchto stránek, které by měly být nyní uživatelsky přívětivější.

V rámci členských států EU je unikátním projektem také příprava českého znění rozhodnutí výkonného ředitele EASA, která přináší přijatelné způsoby průkazu a výkladový materiál k prováděcím pravidlům (nařízením) EU. Tímto projektem ÚCL poskytuje uživateli pracovní nástroj, který by široké letecké veřejnosti usnadnil práci s právem EU. Česká znění uvedených rozhodnutí, jejichž počet se stále zvyšuje, naleznete včetně jejich operativně aktualizovaných konsolidovaných znění na internetových stránkách ÚCL – <http://www.caa.cz/legislativa/rozhodnuti-vykonneho-reditele-easa>.

V této souvislosti nesmíme samozřejmě zapomenout na samotnou EU a agenturu EASA, které samozřejmě pro umožnění přístupu, zlepšení orientace a zvýšení povědomí letecké veřejnosti o právu EU/EASA vytvořily své vlastní praktické nástroje. Na úrovni EU je to především internetový systém EUR-lex (<http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>), který slouží jako rozcestník ve všech oblastech práva EU. Agentura EASA na svých internetových stránkách uveřejňuje všechna svá rozhodnutí a další dokumenty vztahující se k legislativnímu procesu, ze kterých bychom zde chtěli zejména zmínit takzvaná NPA (<http://easa.europa.eu/rulemaking/notices-of-proposed-amendment-NPA.php>), která obsahují návrhy na změnu stávající evropské legislativy v oblasti ci-

system WheelTug

Výsledná zlepšení hospodárnosti, flexibility, spotřeby paliva, snížení opotřebení motorů a emisí CO₂ předpokládají úspory více než 500 000 USD na letoun za rok.

„ŘLP ČR, s. p., patří mezi dynamické a vysoce inovativní poskytovatele služeb řízení letového provozu na mezinárodní úrovni. Vítáme proto jeho expertní podporu a poskytování potřebných provozních údajů při zavádění konceptu WheelTug a současně také možnost zajištění souvisejícího výcviku leteckého a pozemního personálu v jeho výcvikových zařízeních,“ (pozn. Letecká škola ŘLP ČR, s. p., a Czech Airlines Training Centre) uvedl při této příležitosti výkonný ředitel společnosti WheelTug plc. Isaiah Cox.

„Koncept WheelTug je jedním z důležitých projektů, který v souladu s naší strategií vytváří nové příležitosti při zvyšování bezpečnosti a efektivity letištního provozu, a to při významném snížení zátěže životního prostředí. Jsme proto připraveni intenzivně se podílet na provozní i výcvikové úrovni vedoucí k úspěšnému zavedení této technologie,“ uvedl v této souvislosti generální ředitel ŘLP ČR, s. p., Jan Klas. **red**

Program Divadla Na Fidlovačce

14. 12. PÁ	19.30	Jeptišky
15. 12. SO	19.30	Proutník pod pantoflem
16. 12. NE	15.00	Lucerna
17. 12. PO	19.30	Poslední doutník
18. 12. ÚT	19.30	Šumař na střeše
19. 12. ST	19.30	My Fair Lady
20. 12. ČT	19.30	Julie, ty jsi kouzelná!
21. 12. PÁ	10.30	Hostinec „U kamenného stolu“
	19.30	Habaďúra
		(derniéra)
25. 12. ÚT	19.30	Dům čtyř letor
26. 12. ST	15.00	My Fair Lady
27. 12. ČT	19.30	Proutník pod pantoflem
28. 12. PÁ	19.30	Jen žádný sex prosím, jsme přece Britové!
		aneb Všichni v tom jedou
29. 12. SO	19.30	Dům čtyř letor
30. 12. NE	15.00	Nerušit, prosím
31. 12. PO	14.00	Techtle mechtle
	17.30	Techtle mechtle

14. 1. PO	19.30	Jeptišky
15. 1. ÚT	19.30	Poslední doutník (derniéra)
16. 1. ST	19.30	Jen žádný sex prosím, jsme přece Britové! aneb Všichni v tom jedou
17. 1. ČT	19.30	Techtle mechtle
18. 1. PÁ	19.30	Proutník pod pantoflem
19. 1. SO	19.30	My Fair Lady
21. 1. PO	19.30	Dům čtyř letor
22. 1. ÚT	19.30	Hotel mezi dvěma světy
23. 1. ST	19.30	Řeči, řeči
24. 1. ČT	19.30	Shapira
25. 1. PÁ	19.30	Nerušit, prosím
26. 1. SO	15.00	Šumař na střeše
27. 1. NE	15.00	Divotvorný hrnec
28. 1. PO	19.30	Techtle mechtle
29. 1. ÚT	19.30	My Fair Lady
30. 1. ST	19.30	Proutník pod pantoflem
31. 1. ČT	19.30	Jen žádný sex prosím, jsme přece Britové! aneb Všichni v tom jedou

áva – další část volného seriálu připravovaného pracovníky ÚCL

vilního letectví, stejně jako návrhy zcela nových předpisů. Sledování těchto návrhů a vyjadřování se k nim přináší veřejnosti šanci ovlivnit budoucí podobu práva EU. Tuto šanci nemají jen organizace fungující v civilním letectví jednotlivých členských států EU, ale i jednotlivci, občané. Svůj odůvodněný názor mohou navíc vyjádřit ve svém národním jazyce.

Právo Evropské unie se v nezákladnějším pojetí, jak se s ním může setkat každý z nás, rozděluje na právo primární a sekundární.

Primární právo zahrnuje smlouvy tvořící právní základ pro veškerou činnost EU (Smlouva o fungování Evropské unie, Smlouva o Evropské unii, Listinu základních práv EU a Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM)), smlouvy mezi EU a třetími státy, vnitřní dohody mezi členy EU a rozhodnutí Soudního dvora EU.

Sekundární právo představují nařízení, směrnice, rozhodnutí, stanoviska a doporučení institucí EU.

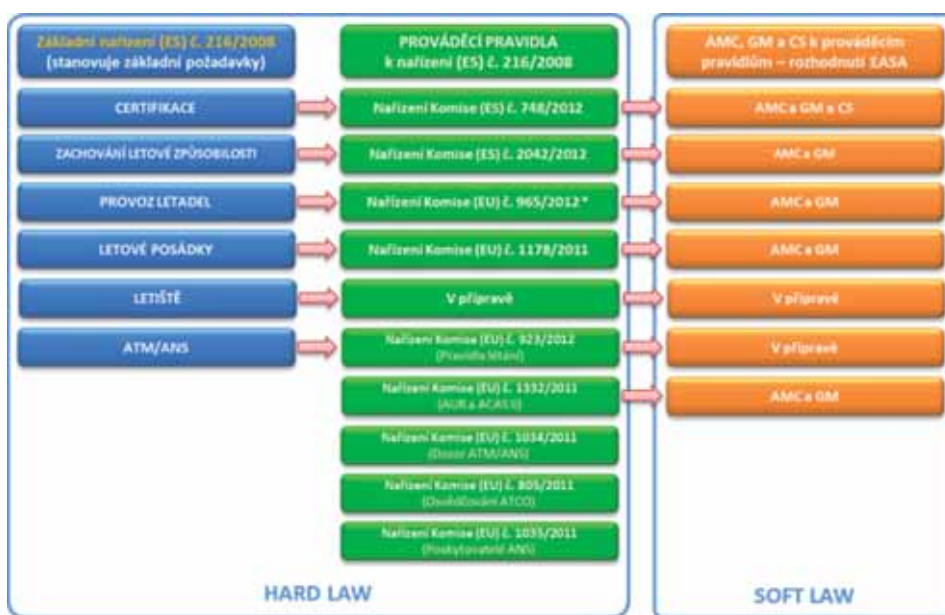
Nařízení – jedná se o obecně a přímo závazné právní akty, jejichž základním rysem je jednota v obsahu i formě, a vztahují se na všechny účastníky evropské integrace. Obecně platí, že v oblastí pokrytých i národním právem mají aplikační přednost, která vyžaduje harmonizaci mezi právem EU a národní legislativou.

Směrnice – jsou závazné akty, které je členský stát povinen převést do vnitrostátní právní normy (tzv. transpozice). V porovnání s nařízením existuje pouze jednota v obsahu, nikoliv však ve formě (transpozice může být provedena prostřednictvím vyhlášky, zákona, novely zákona, nařízení vlády, apod.).

Rozhodnutí – představují závazné akty nemající obecnou platnost. Platí přímo, ale jen na vybrané subjekty. V jejich případě neexistuje povinnost transpozice do národního práva.

Doporučení a stanoviska – jsou nezávazné dokumenty, které často předcházejí přijetí výše uvedených závazných právních aktů.

Dalším způsobem pro označení závaznosti práva EU, se kterým se můžeme v letecké praxi setkat, představu-

* V současnosti pouze požadavky pro provoz obchodní letecké dopravy (letouny a vrtulníky) a zvláštní druhy provozu

jí pojmy „hard law“ (závazné dokumenty – nařízení, směrnice, rozhodnutí) a „soft law“ (nezávazné dokumenty, které stanovují způsob, kterým je možné dostat požadavkům daným v „hard law“. Mezi nejznámější patří tzv. certifikační specifikace (CS), přijatelné způsoby průkazu (AMC) a poradenský materiál (GM).

Právo EU v civilním letectví

Právní rámec Evropské unie pro oblasti civilního letectví tak, jak jej dnes známe, začal být naplňován v roce 2002, kdy byla nařízením (ES) č. 1592/2002 (tzv. základní nařízení) zřízena Evropská agentura pro bezpečnost letectví (EASA) a byla stanovena první společná základní pravidla v oblastech **certifikace letadlové techniky a zachování letové způsobilosti**. Od tohoto roku začala agentura EASA

postupně přebírat úlohu Sdružených leteckých úřadů (JAA), a to až do formálního zániku tohoto sdružení v roce 2009.

K dalšímu rozšíření kompetencí agentury EASA došlo v roce 2008, kdy bylo původní základní nařízení nahrazeno nařízením (ES) č. 216/2008, jímž byly stanoveny další společné požadavky, tentokrát pro oblasti **osvědčování způsobilosti leteckého personálu**, leteckého provozu a dále požadavky pro provozovatele z třetích zemí.

Změna nařízení (ES) č. 216/2008 přinesla v roce 2009 druhé rozšíření kompetencí EASA na oblasti **letišť a uspořádání letového provozu a letových navigačních služeb**. Tímto rozšířením došlo na úrovni základního nařízení (stanovením základních požadavků) k pokrytí všech oblastí civilního letectví, jak může být vidět i z otiskového schématu. (dokončení v příštím čísle)

Závěr letošního roku trochu s nadhledem

Možná jste četli, ale jistě již zapomněli.

Dopis pprap. Čornaniče z obvodního oddělení Policejního sboru v Michaľanech adresovaný Slovenským aeroliniím.

Věc: TČ Poškození cizí věci, zaslání zprávy – žádost.

Zdejší OO PZ Michaľany provádí policejní prověřování případu Poškození cizí věci, ke které došlo dne 21. 6. 2003, kdy z doposud nezjištěných příčin došlo k rozbití čelního skla na jedoucím kamionu po silnici mezi obcemi Novosad a Z. Jastrabie.

Tímto Vás žádám o vyjádření, zda Vaše letadla nepřelétávají nad uvedenou lokalitou a jestliže ano, tak Vás žádám o provedení kontroly černých skříněk uvedených letadel, zda po dobu letu nedošlo v letadlech k mimořádným událostem, které by mohly způsobit skutek, který se stal na zemi. Například zda nedošlo k uvolnění nějakého nýtu, nebo součástky z letadla nebo zda někdo z cestujících nevyhodil z letadla nějaký předmět, například plechovku nebo živýkačku, která by pádem z výšky vlivem zemské přitažlivosti mohla nabrat takovou rychlost, že by uvedenou událost způsobila.

4 x letecká doprava.

Příměstská doprava.

Silniční doprava.

Železniční doprava.

Vážení čtenáři,

celý rok se snažíme před vás představit jako solidní periodikum. Dovolte nám, abychom alespoň poslední den v roce ukázali svoji pravou tvář. Zhruba takto si představujeme, že by mohl vypadat celý Strip – zajímavé fotografie a vhodné texty. Po Silvestru ovšem odložte toto vydání a od 1. ledna 2013 se spolu s námi začněte tvářit zase seriózně.

Redakce, foto [internet](#)

English Corner

A Bad Dream?

Jemima was taking an afternoon nap on New Year's Eve before the festivities. After she woke up, she confided to Max, her husband, 'I just dreamed that you gave me a diamond ring for a New Year's present. What do you think it all means?' 'Aha, you'll know tonight,' answered Max smiling broadly. At midnight, as the New Year was chiming, Max approached Jemima and handed her small package. Delighted and excited she opened it quickly. There in her hand rested a book entitled: 'The meaning of dreams'.

Burglar and God

A burglar is breaking into a home and as he comes into the living room he hears "God is watching you". Upon hearing this he looks around the room and sees a parrot in the corner and says, "What is your name?". The bird replies, "Moses". The burglar laughs and says "What kind of idiot names thier parrot Moses?!" And the bird replies "The same idiot who named his rottweiler God."

New Year's resolution

A friend asks his friend for a cigarette. His friend says, "I think you made a New Year resolution to quit smoking". The man says, "I am in the process of quitting". Right now, I am in the middle of phase one. What's phase one? I've quit buying.

Santa Claus

An honest politician, a kind lawyer and Santa Claus were walking down the street and saw a \$20 bill. Which one picked it up? Santa! The other two don't exist!

Christmas Shopping

My problem is that I keep stealing things when I go Christmas shopping. Can you give me something for it! Doctor: Try this medicine...and if it doesn't work come back and bring me a new video camera.

Připravila LH